

חירות על השולחן

חג הפסח מבקש להזכיר לנו בכל שנה ושנה שחירות איננה רק זיכרון היסטורי, אלא קריאה מתמדת לחיים של אחריות מוסרית. סיפור יציאת מצרים מלמד שהחירות איננה שלמה כל עוד יש מי שחי תחת פחד, אפליה או אלימות. היא דורשת מאיתנו לראות את הפגיעות של מי שחי לצידנו, ולהתייבב, בעקביות ובאומץ, לצד מי שזקוק להגנה, לצדק ולכבוד. בתוך המציאות הישראלית המורכבת של ימינו, שבה כאב, איום וחוסר ודאות נוכחים בחיי כולנו, ערכי החג מזמינים אותנו לבחור בדרך שאינה מובנת מאליה: להתנגד לאלימות באשר היא, לדרוש ביטחון לכל אדם החי כאן, ולפעול למען חברה שמכירה בשוויון ערך האדם כיסוד שאי-אפשר לוותר עליו. חירות אמיתית איננה רק הזכות להיות חופשי, היא החובה לדאוג שחירותו של האחר לא תירמס. היא מחייבת אותנו לשאוף לשלום שנבנה מתוך אחריות הדדית, מתוך הכרה בכאב של כל הצדדים, ומתוך אמונה שהחיים המשותפים כאן יכולים להיות צודקים ובטוחים יותר.

העשייה החינוכית והקהילתית של "הזרעים", "נטעים" ותכניות הצעירים, בעמותת "השדה" נולדה מתוך ההבנה שחינוך הוא המקום שבו מתחיל תיקון העולם במלכות ש-די. במפגשים, בשיח, בעשייה ויצירה משותפת - נזרעים זרעים של כבוד, של רגישות, של חשיבה ביקורתית ושל אהבת אדם. אלו הם היסודות שמאפשרים לדור צעיר לגדול עם מצפן אמוני-מוסרי שמכוון לחירות, לצדק ולשלום מתוך עולם של תורה.

הפלייסמנטים המצורפים (יכולים לשמש גם כראנר) נועדו להזמין סביב שולחן החג שיח פתוח ומורכב: שיחה על חירות שמבקשת אחריות, על צדק שמחייב מעשה, ועל תקווה שאינה עיוורת אלא נחושה. כי פסח מלמד אותנו שהחירות מתחילה במילים אך מתממשת כשאנחנו בוחרים לפעול, בבחינת, "אל תגידו יום יבוא, הביאו את היום" (יענקל'ה רוטבליט).

נישא תפילה שחג הפסח יהא זמן של התחדשות, של התבוננות אמיצה, ושל מחויבות מחודשת לעולם שבו כל איש ואשה יוכלו לשבת לשולחן חגם בביטחון ובכבוד.

צורית ארזי
מנהלת קהילת הזרעים

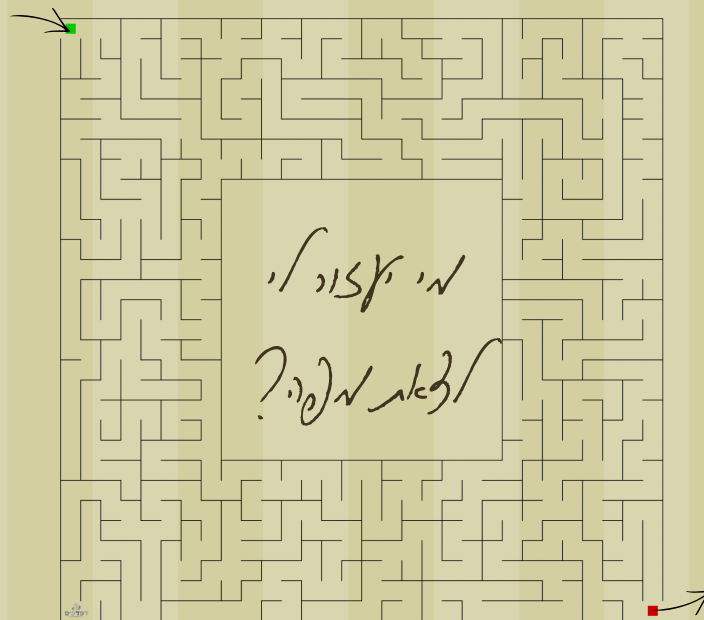
לימור יעקב ספראי
מנכ"לית עמותת השדה

חג חירות שיפה

היציאה מעול השיעבוד, מעוול וצמצום קורא לנו - חירות

“מי שמרשה לחברה, או לסביבה, לבחור בשבילו בתכנית החיים שלו, אין לו שום צורך בשום כישרון אחר חוץ מן החיקוי הקופי; אך מי שבחר בתכניתו לעצמו מביא לידי שימוש את כל כוחותיו.” קיין סטיוארט מילר, מנכ”ל וינינגר 1859.

וְהִלַּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הַמָּה
וְהַמִּכְתָּב מִכְתָּב אֱלֹהִים הוּא
חֲרוֹת עַל הַלַּחַת'
(שמות ל"ב, טז')

אל תקרא חרות אלא חירות,
שאין לך בן חורין אלא מי
שעוסק בתלמוד תורה.

מסכת אר 2 ו' 2

מלך ישראל מלך ישראל

עבודת פראס אל שטן - באדמת סיני 2003

לא כל העבדים יצאו ממצרים
אמר לי רגלי 16-17 שעות העבודה
של איסמעיל בן ה-13.

מלך ישראל

”יציאת מצרים
תישאר לעד
האביב של העולם

כולו”

(וינא/ויני, קיין)

פסח שיפח

חינוך 2021, וינא..

הצלה שאינה רק פיזית, אלא יציאה ממערכת יחסים לא שוויונית -התיקון הוא בשיוויון

שלוש נשים מצריות פותחות את סיפור יציאת מצרים: בת פרעה, שפרה ופועה- המיילדות. שלושתן באות מלב החברה השלטת ושלושתן בוחרות בראייה, בחמלה, בחסד, ביראת האל ולא ביראת אדם. התורה בוחרת לשבור את המשוואה המתבקשת של שני עברי המתרגם - עבריים נגד מצריים. אם נרצה, נוכל לומר שהיא משרטטת חלוקה מגדרית ולא לאומית, ומדרשי חז"ל מעצימים זאת - כאשר הגברים מדכאים או מיואשים ואילו הנשים, עבריות ומצריות גם יחד - רגישות ובוחרות בחיים. (מעניין שבערבית השורש ח.מ.ל מובנו הריון, והשורש ר.ח.מ בשפות השמיות קשור לרחם המגדלת את העובר). משה שגדל אצל נשים רואות - עבריות ומצריות גם יחד - מתחנך לתת את עיניו ואת לבו לסבלותיהם של החלשים וצומח להיות זה המושה אותם מקרב מצרים להתחלה חדשה.

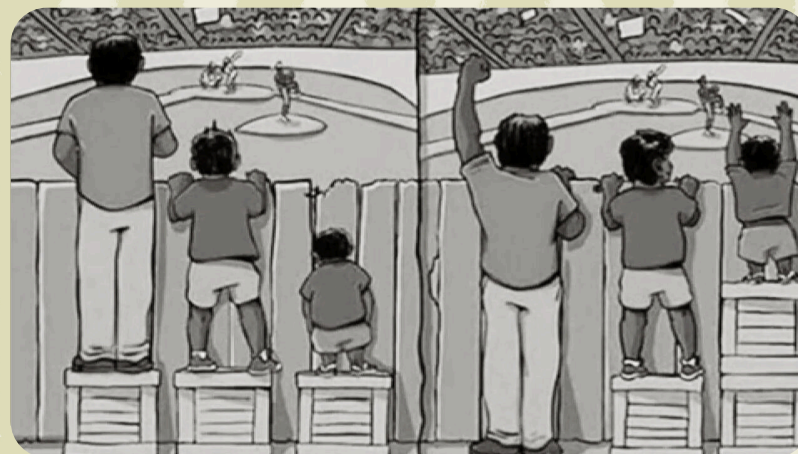
גאלי ביטאון

”אלה שאינם מסוגלים
 לחוש את קטנותם של
 הדברים הגדולים
 שבתוכם עלולים שלא
 להבחין בגדולת הדברים
 הקטנים שבזולתם.”

קורטס אוקרונה / ייטב הידי

המים שלי הפכו אדומים, קפד ראשי "אגרש" את החושך
 אני אחת ממכות מצרים, קפד ראשי וזנבי ותקבל חיה עקשנית

היכלי! מי אני?

מהי תכלית השוויון?

פסח שיפח

למנוח-היום-הזה-אנחנו-נאמר-על-אנשים-אחרים-על-אנשים-אחרים-על-אנשים-אחרים

..... 1/282 1/11/2

"וַתִּירָאֵה הַמֵּי־לֵדֶת אֶת הָאֱלֹהִים וְלֹא עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהֵיהֶן
 מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַתַּחֲיֶינָהּ אֶת הַיִּלְדִּים" (שמות א יח)
 יש קילוס בתוך קילוס: לא דיין שלא קיימו את דבריו,
 אלא עוד הוסיפו לעשות עמהם טובות. יש מהם שהיו
 עניות, והולכות המיילדות ומגבות מים ומזון מבתיהם
 של עשירות ובאות ונותנות לעניות, והן מחיות את
 בניהן. הוא שכתוב: 'ותחיין את הילדים'
 שמות א, טו.

יש דיסוננס מאוד מאוד גדול בין המשמעויות של חירות ושל גאולה. גם מבחינת הציווי המוסרי שמלווה את יציאת מצרים – “וזכרת כי גר היית בארץ מצרים” – כאילו בעצם פסח מצרים תבע מהדורות הבאים אחריו לא רק את ההזדהות עם הרגע של הגאולה, אלא גם את הזיכרון של האחר, ואת האחריות, ואת המוסר, ואת המטען.

פסח שימח

וּבְשִׁבִּיל זֶה אוֹמְרִים
אֶת הַהֲגָדָה בְּקוֹל
רָם, כִּי הִגָּאֵלָה
הִיטָה עַל־יְדֵי קוֹל,
בְּבַחֲיִנַת: וַיִּשְׁמַע אֶת
קוֹלָנוּ. וּבְשִׁבִּיל זֶה
נִקְרָאת בְּשֵׁם
"הַגָּדָה"

בני (ח'א) מ'ב'ס'א
א'ק'ו'א'י' ה'א'כ'ו'א'י' , ו'

מהו המסר? לכן קלן לאדם יכול להיות
באי כוח, באי העקידה ובאי סמכות?

לקחתי זו לשון חיבור, של יחד, של יצירת קהילה, של “אנחנו”.
שלום, לא רק במובן של היעדר מלחמה, אלא יצירת מרחב משותף של שייכות וקירוב לבבות.

וְאֵף עַל פִּי כֵּן הַחַיִּים, וְאֵף עַל פִּי כֵּן אֶהְיֶה.
רָאָה עוֹד נִרְאָה אֶת שַׁעַר הַלֵּב
נִפְקַח אֶל עוֹלָם שֶׁל תִּקְוָה.
בְּשִׁבְלֵיוֹ שׁוֹב נִפְסַע, עַל יִפְיוֹ נִתְפַּלֵּא
וְרוּחָנוֹ צְלוּלָה וְשִׁלּוּה:
רָאָה עוֹד נִרְאָה אֶת הַבֶּקֶר עוֹלָה,
אֶת זְרִיחַת הָאָדָם הַקָּרֵבָה.

אלהינו אנו

”וְשִׁפְט בֵּין הַגּוֹיִם וְהוֹכִיחַ לַעֲמִים
רַבִּים וְכָתְתוּ חֲרָבוֹתָם לְאִתִּים
וְחִנִּיתוּתֵיהֶם לְמִזְמֵרוֹת לֹא יִשָּׂא
גּוֹי אֶל גּוֹי חָרֵב וְלֹא יִלְמְדוּ עוֹד
מִלְחָמָה”

ישעיהו 2/34

כָּל שׁוֹשְׁנָה הִיא אִי
שֶׁל הַשְּׁלֹום הַמְּבֻטָּח,
הַשְּׁלֹום הַנִּצָּחִי.
בְּכָל שׁוֹשְׁנָה מִתְגוֹרֶרֶת
צִפּוֹר סְפִירִית
שֶׁשָּׂמָה "וְכָתְתוּ".

וְנִדְמָה
כֹּה קָרֹב
אוֹר הַשׁוֹשְׁנָה,
כֹּה קָרֹב
נִיחוּחָהּ,
כֹּה קָרֹב
שָׁקֵט הָעֵלִים,
כֹּה קָרֹב
אוֹתוֹ אִי -
קַח סִיָּרָה
וְחִצָּה אֶת יָם הָאֵשׁ.

ל/ד

פסח שינע

הואם אנחנו/צדק/אנום גם

כליל (פסח, כץ או כאל?)

לשון מלך - אין אליה...